



WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

ŚWIĘTOKRZYSKI URZĄD WOJEWÓDZKI w Kielcach Oddział Obsługi Klienta	
Wysł. dnia	05. 12. 2022
L.dz.	.....
Podpis	.....

### WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Znak: PSZ.II.431.46.2022

Kielce, dn. 01.12.2022 r.

**Pani  
Anna Chaber  
p.o. Dyrektora  
Regionalnej Placówki  
Opiekuńczo-Terapeutycznej  
ul. Partyzantów 1  
28-500 Kazimierza Wielka**

Świętokrzyski Urząd Wojewódzki w Kielcach Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia przesyła wystąpienie pokontrolne z kontroli kompleksowej w Regionalnej Placówce Opiekuńczo-Terapeutycznej, ul. Partyzantów 1, 28 – 500 Kazimierza Wielka, która odbyła się w dniach 2-4 listopada 2022 r.

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Oddziału Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Powiatowego i Województwa w Wydziale Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, w następującym składzie:

1. **Pani Anna Krupa - Pawłowska** – Inspektor Wojewódzki (legitymacja służbowa nr 06), upoważnienie nr 896/2022 z dnia 27.10.2022 r. - Inspektor kierujący zespołem kontrolnym,
2. **Pani Katarzyna Arendarska** – Inspektor Wojewódzki (legitymacja służbowa nr 01), upoważnienie nr 897/2022 z dnia 27.10.2022 r.
3. **Pani Anna Konieczna** – Inspektor Wojewódzki (legitymacja służbowa nr 02), upoważnienie nr 898/2022 z dnia 21.10.2022 r.

Kontrola została przeprowadzona na podstawie art. 122 i 122a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2022, poz. 447 t.j.).

#### **Zakres kontroli:**

- 1. Przestrzeganie standardów opieki i wychowania.**
- 2. Działania placówki na rzecz utrzymywania przez dzieci kontaktów z rodziną.**
- 3. Zaspokajanie potrzeb dzieci i respektowanie ich praw.**
- 4. Przestrzeganie przepisów określających zasady działania placówki.**

Kontrolą objęto stan aktualny na dzień kontroli, dotyczący funkcjonowania placówki i wychowanków.

**Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na podstawie których została oparta, w szczególności przez określenie stanu faktycznego oraz ujawnionych uchybień lub nieprawidłowości.**

Integralną część niniejszego wystąpienia pokontrolnego stanowią pisemne informacje z zakresu kontroli przygotowane przez p.o. Dyrektora oraz pracowników Regionalnej Placówki Opiekuńczo-Terapeutycznej w Kazimierzy Wielkiej ( zał. nr 1).

Regionalna Placówka Opiekuńczo-Terapeutyczna (w skrócie RPOT) jest jednostką organizacyjną wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Podmiotem prowadzącym Placówkę jest Powiat Kazimierski. Na mocy Uchwały Nr XII/185/15 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 10 lipca 2015 r. powierzono Powiatowi Kazimierskiemu realizację zadania publicznego w zakresie utworzenia i prowadzenia Regionalnej Placówki Opiekuńczo-Terapeutycznej w Kazimierzy Wielkiej. Uchwałą Nr VII/50/2015 Rady Powiatu Kazimierskiego z dnia 17 lipca 2015 r. przyjęto do realizacji w/w zadanie. Następnie na mocy Uchwały Nr XI/81/2015 Rady Powiatu Kazimierskiego z dnia 29 grudnia 2015 r. utworzono Regionalną Placówkę Opiekuńczo-Terapeutyczną i nadano jej statut.

Placówka funkcjonuje zgodnie z decyzją Wojewody Świętokrzyskiego znak: PS.II.9423.3.2016 z dnia 2 marca 2016 r. i przeznaczona jest dla 30 wychowanków. Posiada numer REGON: 363398671 oraz NIP: 66050071488. Średni miesięczny koszt utrzymania dziecka w placówce na dzień kontroli wynosił: 8379,18 zł.

Poza Statutem, zasady działania Placówki określa Regulamin Organizacyjny. Aktualny Regulamin wprowadzony został Zarządzeniem nr 13/2019 Dyrektora Regionalnej Placówki Opiekuńczo-Terapeutycznej z dnia 31 października 2019 r. Zadania Placówki określone w Statucie

oraz Regulaminie są zgodne z przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zgodnie z zapisami § 6.1 Regulaminu Organizacyjnego, Placówką kieruje i reprezentuje ją na zewnątrz Dyrektor, którego zatrudnia i zwalnia Zarząd Powiatu Kazimierskiego. Na dzień kontroli, na mocy Uchwały nr 90/312/2022 Zarządu Powiatu Kazimierskiego z dnia 29 sierpnia 2022 r., p.o. Dyrektora Regionalnej Placówki Opiekuńczo-Terapeutycznej jest p. Anna Chaber (zatrudnienie na w/w stanowisku od dnia 1 września 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r.). Do tego czasu funkcję Dyrektora Placówki pełnił p. Jacek Sambór.

Zgodnie z art. 109 ust 1 i 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, *„w regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej umieszczane są dzieci wymagające szczególnej opieki, które ze względu na stan zdrowia wymagający stosowania specjalistycznej opieki i rehabilitacji nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej, a łączna liczba dzieci powinna wynosić nie więcej niż 30”*.

Na dzień kontroli w placówce przebywało 30 dzieci w wieku od 7 do 18 lat, z czego 21 dzieci posiada orzeczenie o niepełnosprawności oraz 5 dzieci orzeczenie o stopniu niepełnosprawności. Wszystkie dzieci zostały umieszczone w placówce na podstawie postanowień Sądu. Wśród dzieci jest sześć rodzeństw, w tym 3 - trzyosobowe i 3 - dwuosobowe. Dzieci pochodzą z terenu całej Polski, w tym z powiatów: Kraśnickiego (1), Miasta Zielona Góra (1), Nowosolskiego (1), Koszalińskiego (1), Dzierżoniowskiego (2), Puckiego (2), Krakowskiego (1), Hrubieszowskiego (2), Drawskiego (3), Tarnowskiego (3), Miasta Grudziądz (1), Łęczyckiego (4), Miasta Poznań (1), Poznańskiego (1), Miasta Ruda Śląska (1), Wejherowskiego (1), Słubickiego (2), Lubelskiego (1), Skarżyskiego (1).

Większość dzieci umieszczonych w placówce, wcześniej przebywało w rodzinnej pieczy zastępczej, (w tym: w rodzinach zastępczych – 14 i w rodzinnym domu dziecka - 2), w instytucjonalnej pieczy zastępczej (11), na szpitalnym oddziale psychiatrycznym (1). Tylko dwoje dzieci przed umieszczeniem w placówce przebywało w rodzinie biologicznej.

W ostatnim roku kalendarzowym, placówkę opuściło 5 wychowanków, z tego: 3 wychowanków się usamodzielniało (jeden wrócił do domu rodzinnego, dwoje zostało skierowanych do domu pomocy społecznej) i dwoje dzieci przebywa w rodzinie preadopcyjnej, a sprawa przysposobienia jest w toku.

Aktualnie w placówce przebywa 3 wychowanków, którzy rozpoczęli proces usamodzielnienia. Zgodnie z art. 145 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zostali dla nich wyznaczeni opiekunowie usamodzielnienia. Natomiast indywidualne programy usamodzielnienia zostaną sporządzone na miesiąc przed osiągnięciem przez wychowanków pełnoletności, zgodnie z art. 145 ust. 4 ustawy. Wychowankowie zgodnie z ustawą mogą przebywać w placówce do osiągnięcia pełnoletności, tj. do 18 roku życia. Zapis art. 37 ust. 2 ustawy, na podstawie którego wychowankowie instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej mogą przebywać w niej po osiągnięciu pełnoletności, nie uwzględnia wychowanków Regionalnej Placówki Opiekuńczo-Terapeutycznej (*„osoba, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, może przebywać w dotychczasowej rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka albo placówce opiekuńczo-wychowawczej, za zgodą odpowiednio dyrektora ..., nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia”*). W związku z powyższym proces usamodzielnienia zaczyna się dużo wcześniej, tak, aby w dniu 18 urodzin wychowanek mógł opuścić placówkę.

Placówka zapewnia wychowankom pomoc w usamodzielnieniu, zwłaszcza informacyjną i formalną związaną z otrzymaniem przez nich pomocy należytej z tytułu usamodzielnienia, a także ustala wraz z wychowankiem miejsce pobytu po opuszczeniu przez niego placówki. Z wychowankami, którzy po opuszczeniu placówki zostali umieszczeni w DPS, placówka utrzymuje kontakt telefoniczny. Szczegółowe działania placówki podejmowane na rzecz usamodzielniających się wychowanków zawiera **zał. nr 1 cz. I**.

### **1. Przestrzeganie standardu opieki i wychowania.**

Całodobową opiekę i wychowanie wychowankom placówki zapewnia: 8 wychowawców, 8 osób na stanowisku opiekun/opiekunka zatrudnionych w pełnym wymiarze etatu oraz 2 wychowawców zatrudnionych na umowę zlecenie. Ponadto placówka zatrudnia specjalistów, którzy również sprawują pieczę nad dziećmi w czasie zajęć tj.: 2 psychologów, 1 fizjoterapeuta, 1 dogoterapeuta, 1 logopeda.

W trakcie kontroli sprawdzono dokumentację potwierdzającą wymagane na poszczególnych stanowiskach kwalifikacje i stwierdzono, że:

- jedna osoba zatrudniona na stanowisku wychowawcy została przyjęta do placówki bez kwalifikacji, tj.: bez wymaganego wykształcenia (zgodnie z art. 98 ust. 1 pkt 1 ustawy, *osoba zatrudniona na stanowisku wychowawcy winna posiadać następujące kwalifikacje: wykształcenie*

wyższe na kierunku pedagogika, pedagogika specjalna, psychologia, praca socjalna, nauki o rodzinie lub na innym kierunku, którego program obejmuje resocjalizację, pracę socjalną, pedagogikę opiekuńczo-wychowawczą, albo na dowolnym kierunku, uzupełnione studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, pedagogiki, nauk o rodzinie lub resocjalizacji). Osoba ta jest w trakcie uzupełniania kwalifikacji – w trakcie studiów wyższych pedagogicznych;

- jedna osoba zatrudniona na umowę zlecenie w charakterze wychowawcy nie posiada wymaganego wykształcenia. Osoba ta posiada wykształcenie wyższe magisterskie na kierunku rolnictwo, ukończony kurs kwalifikacyjny z zakresu oligofrenopedagogiki oraz ukończony kwalifikacyjny kurs pedagogiczny;

- osoby zatrudnione na stanowisku opiekun/opiekunka posiadają następujące wykształcenie: 3 osoby – dyplom opiekuna medycznego i opiekunki dziecięcej, 2 osoby – dyplom opiekuna medycznego i są w trakcie studiów wyższych pedagogicznych, 1 osoba – dyplom opiekuna medycznego, 1 osoba – dyplom opiekunki dziecięcej i 1 osoba - dyplom pielęgniarki.

Osoby zatrudnione na stanowisku wychowawcy nieposiadające odpowiedniego wykształcenia i osoby zatrudnione na stanowisku opiekun/opiekunka (o których nie ma mowy w art. 98 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej) zatrudnieni zostali przez poprzedniego Dyrektora placówki, w związku z czym Pani Anna Chaber obecnie p.o. Dyrektora placówki, nie ponosi odpowiedzialności za zatrudnianie osób bez kwalifikacji oraz na stanowiskach, o których nie ma mowy w ustawie.

W przypadku osób, które są w trakcie nabywania kwalifikacji, p.o. Dyrektora placówki została zobowiązana pisemnie do niezwłocznego dostarczenia dokumentów potwierdzających ukończenie nauki przez te osoby po jej zakończeniu (**zał. nr 2**).

W przypadku osób zatrudnionych na stanowisku opiekun, posiadających wymagane wykształcenie na stanowisku opiekun dziecięcy, p.o. Dyrektora placówki złożyła pisemne oświadczenie, w którym zobowiązała się do dostosowania zatrudnienia osób do stanowisk, o których mowa w art. 98 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (**zał. nr 3**).

W trakcie kontroli, placówka przedstawiła dokumentację potwierdzającą spełnianie przez osoby zatrudnione do pracy z dziećmi pozostałych wymagań, o których mowa w art. 98 ust. 3 w/w ustawy, zaświadczenia lekarskie oraz potwierdzenia o niefigurowaniu w Krajowym Rejestrze Karnym i Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym. Zadania na poszczególnych stanowiskach pracy określone zostały w zakresach czynności oraz w przypadku osób

zatrudnionych na umowę zlecenie w umowach. Troje wychowawców, poza zakresem czynności, otrzymało dodatkowe zadania do realizacji (**zał. nr 4, zał. nr 5 i zał. nr 6**). Obecnie pełniąca obowiązki Dyrektora placówki - Pani Anna Chaber również posiada dodatkowy zakres czynności dla wychowawcy związany z wykonywaniem zadań pedagoga, który został zlecony przez poprzedniego Dyrektora placówki (**zał. nr 7**). Obowiązki dyrektora placówki zostały powierzone na czas określony od dnia 1 września 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r.

Podczas kontroli sprawdzono zakresy czynności wychowawców (**zał. nr 8**) i stwierdzono, że należy je zmodyfikować, poprzez dodanie zapisu dotyczącego sprawowania opieki nad wychowankami w ciągu dnia i nocy oraz przeanalizować zasadność zapisów dotyczących zajęć specjalistycznych. W zakresie czynności opiekunów/opiekunek (**zał. nr 9**) brak jest zapisu dotyczącego sprawowania przez nich opieki nad wychowankami w ciągu dnia. Zgodnie z zakresem, opiekun/opiekunka sprawuje opiekę nad dziećmi w porze nocnej. Pozostałe zadania, nie są spójne z porą w jakiej opiekun świadczy pracę np.: *„organizowanie i inspirowanie działań zespołowych powierzonej grupy dzieci oraz ... prowadzenie zajęć i zabaw dostosowanych do wieku i rozwoju dziecka”* lub *„współpraca z rodziną dziecka, z wszelkimi instytucjami wspierającymi dziecko i rodzinę”*.

Po przeanalizowaniu zapisów umów-zleceń, stwierdzono, że nie uwzględniono w nich wszystkich zadań faktycznie realizowanych przez pracownika (**zał. nr 10, zał. nr 11, zał. nr 12, zał. nr 13, zał. nr 14, zał. nr 15**), a wskazano jedynie zadanie główne, np.: tylko *„prowadzenie zajęć z zakresu dogoterapii”*, *„utrzymanie kontaktów z instytucjami wspierającymi rodzinę dziecka i sądami w zakresie sytuacji życiowej wychowanków”*. Ponadto w umowach nie uwzględniono dni tygodnia i godzin w jakich świadczona będzie praca. Pełniąca obowiązki Dyrektora, na prośbę kontrolujących sporządziła wykaz dni tygodnia i godzin pracy specjalistów (**zał. nr 16**).

Opieka nad dziećmi w placówce sprawowana jest zgodnie z miesięcznym grafikiem (**zał. nr 17**), a poszczególne dyżury potwierdzane są podpisem pracownika na liście obecności (**zał. nr 18**). W ciągu dnia opiekę nad dziećmi sprawuje od 2 do 4 wychowawców oraz od 2 do 4 opiekunów, na dwóch zmianach w godz. 6.00-14.00 i od 14.00-22.00. Natomiast opieka nocna sprawowana jest w godzinach od 22.00 do 6.00 przez jednego wychowawcę i jednego opiekuna. W placówce prowadzony jest *Dziennik dyżurów nocnych* w którym dokonywane są wpisy z przebiegu pracy w porze nocnej (**zał. nr 19**).

Praca opiekuńczo-wychowawcza w placówce prowadzona jest w oparciu o *Indywidualny dziennik pracy wychowawcy (zał. nr 20)*, *Dziennik zajęć Placówki (zał. nr 21)*, *Dzienniki zajęć* prowadzone indywidualnie przez każdego wychowawcę oraz *Indywidualne plany pomocy dziecku*. Dzienniki zawierają: planowane działania na rzecz wychowanków oraz bieżące działania związane z codziennym funkcjonowaniem wychowanków np.: pobudka, toaleta, spożywanie posiłków, odprowadzanie wychowanków do szkół, dyżury porządkowe, odrabianie lekcji, itp. Wpisy w *Dzienniku zajęć placówki* oraz w *Dziennikach zajęć* prowadzonych przez wychowawców powielają się. W związku z powyższym należałoby się zastanowić nad zasadnością takich samych treści w obu dokumentach.

Zasady pobytu wychowanków w placówce określa *Regulamin Organizacyjny RPOT* w Kazimierzy Wielkiej i *Regulamin wychowanków*. Zasady nagradzania i karania określone zostały w *Regulaminie otrzymywania kieszonkowego*, natomiast zasady dotyczące zwalniania się wychowanków *Procedurze zwalniania wychowanków*.

Zgodnie z *Regulaminem otrzymywania kieszonkowego*, wychowankowie mogą być nagradzani za wyróżniające się zachowanie, zaangażowanie na rzecz placówki oraz postępy w nauce. Formą nagrody mogą być, np.: pochwała, podwyższona kwota kieszonkowego, nagroda rzeczowa. Za łamanie Regulaminu, niewłaściwe zachowanie, nierespektowanie poleceń wychowawców, wychowanek może ponieść konsekwencje w formie np.: zakazu oglądania TV, zakazu korzystania z komputera, dodatkowego dyżuru porządkowego, obniżenia wysokości kwoty kieszonkowego. Pozostałe konsekwencje wymienione zostały w *Regulaminie otrzymywania kieszonkowego (zał. nr 22)*. Kary dotyczące zakazu zwalniania się i ograniczenia wyjść poza placówkę należałoby doprecyzować o zapis, że kary te nie będą stosowane w przypadku kontaktów z rodziną i urlopowań. Ponadto kara dotycząca zmiany placówki nie należy do kompetencji placówki, ponieważ decyzję w sprawie zmiany placówki podejmuje wyłącznie Sąd. Zgodnie z art. 135 i 136 pkt 7 ustawy, placówka może jedynie po dokonaniu okresowej oceny sytuacji dziecka poinformować Sąd o potrzebie umieszczenia dziecka w placówce działającej na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, przepisów ustawy o działalności leczniczej lub o pomocy społecznej. W przypadku kar w formie zakazów (np.: zakaz wychodzenia na dyskoteki, zabawy, zwalniania się) należy określić ich minimalny i maksymalny czas trwania.

Pobyt wychowanków poza placówką odbywa się na podstawie *Procedury zwalniania wychowanków (zał. nr 23)*, zgodnie z którą wychowankowie powyżej 10 r. ż. mogą samodzielnie

opuszczać placówkę za zgodą wychowawcy pełniącego dyżur, jeśli pozwalają na to indywidualne możliwości i predyspozycje dziecka. Natomiast wychowankowie poniżej 10 r. ż. i wychowankowie posiadający orzeczenie o stopniu niepełnosprawności oraz leczący się psychiatrycznie mogą opuszczać placówkę wyłącznie pod opieką wychowawcy. Zapis Procedury pkt 9 jest niedoprecyzowany, ponieważ nie określa jednoznacznie co z wyjściem wyżej wymienionych wychowanków w przypadku dostatecznego poziomu rozwoju społecznego, poprawnego rozumowania norm społecznych i odpowiedniego poziomu samodzielności. Wszystkie wyjścia wychowanków odnotowywane są w *Zeszytcie wyjść (zał. nr 24)*. Zapisy uwzględniają: datę i godzinę wyjścia, imię i nazwisko wychowanka opuszczającego placówkę, imię i nazwisko wychowawcy pełniącego dyżur zezwalającego na wyjście, godzinę powrotu wychowanka do placówki i podpis wychowanka. Zdaniem kontrolujących w *Zeszytcie* brak informacji o miejscu do którego udaje się wychowanek.

Zasady kontaktów z rodziną i osobami bliskim oraz urlopowania wychowanków określa *Regulamin wychowanków*. Zgodnie z nim pierwsze odwiedziny odbywają się w obecności wychowawcy natomiast każde kolejne na osobności, w dni nauki szkolnej, w godz. od 11.00-13.00 lub od 14.00-17.00. Wychowankowie wraz z odwiedzającymi mogą opuszczać placówkę za zgodą Sądu, opiekuna prawnego lub za zgodą wychowawcy dyżurującego, o ile nie zachodzą przeszkody ze strony placówki.

W placówce działa Samorząd wychowanków, który funkcjonuje w oparciu o *Regulamin Samorządu Wychowanków*. Samorząd wybierany jest co dwa lata i tworzą go: przewodniczący i jego zastępca, sekretarz oraz członkowie i opiekun samorządu. Głównymi zadaniami samorządu jest m.in.: promowanie i rozwijanie samorządności wśród wychowanków w celu podejmowania wspólnych decyzji w sprawach placówki, przedstawianie Dyrektorowi placówki i wychowawcom wniosków, opinii i potrzeb wychowanków, zwiększenie aktywności wychowanków, rozwijanie zainteresowań, promowanie wiedzy na temat praw wychowanków i czuwanie nad ich przestrzeganiem, organizowanie i zachęcanie wychowanków do działalności kulturalnej, oświatowej, sportowej i rozrywkowej. Zebrania Samorządu odbywają się kilka razy w roku (3-4 spotkania), w zależności od potrzeb wychowanków. Wszystkie spotkania są protokołowane.

Z informacji uzyskanych w trakcie kontroli oraz analizy dokumentacji wynika, że spośród wychowanków przebywających w placówce problemy wychowawcze sprawia 14 wychowanków. Zachowania te przejawiają się w postaci agresji słownej i fizycznej, tj.: niszczenie mienia placówki,



autoagresja, nadmierna pobudliwość, kradzieże, używanie wulgaryzmów, palenie papierosów. Wobec wychowanków, placówka podejmuje działania specjalistyczne (terapeutyczne, psychologiczne, pedagogiczne, psychiatryczne) mające na celu modyfikowanie i eliminowanie niewłaściwych zachowań. Czworo wychowanków zostało skierowanych do MOS, a jeden do MOW.

**Zadanie w zakresie działalności placówki oraz dotyczące przestrzegania standardu opieki i wychowania realizowane jest prawidłowo z uchybieniami, w zakresie:**

- braku wymaganych kwalifikacji na stanowisku wychowawcy w przypadku 2 osób, a także zatrudnianiu osób do pracy z dziećmi na stanowisku opiekun/opiekunka, o którym nie ma mowy w art. 98 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- braku szczegółowych zadań do realizacji przez osoby zatrudnione na umowę zlecenie oraz braku dni tygodnia i godzin, w jakich świadczona jest przez nich praca;
- braku w zakresach czynności wychowawców i opiekunów zapisu świadczącego o sprawowaniu przez nich opieki nad wychowankami w ciągu dnia lub dnia i nocy;
- braku informacji w *Zeszytach wyjść* o miejscu, do którego udaje się wychowanek;
- uwzględnienia w *Regulaminie otrzymywania kieszonkowego* kar, których stosowanie może naruszać prawa dziecka i które nie są w kompetencji placówki.

## **2. Działania placówki na rzecz utrzymywania przez dzieci kontaktów z rodziną.**

W trakcie kontroli w Regionalnej Placówce Opiekuńczo – Terapeutycznej w Kazimierzy Wielkiej umieszczonych było 30 dzieci, z tego: w przypadku 3 wychowanków rodzice mają ograniczoną władzę rodzicielską, natomiast w stosunku do 27 dzieci rodzice są pozbawieni władzy rodzicielskiej.

W przypadku dzieci z uregulowaną sytuacją prawną 20 wychowanków zostało zgłoszonych do adopcji, dwuosobowe rodzeństwo nie wraziło zgody na adopcję, a w stosunku do 5 wychowanków toczą się w sądach postępowania o przywrócenie władzy rodzicielskiej.

Na podstawie dokumentacji prowadzonej w w/w zakresie należy stwierdzić, że placówka umożliwia wychowankom utrzymywanie przez nich kontaktów z rodzicami, członkami rodzin i osobami bliskimi. Kontakt utrzymywany jest, zarówno podczas odwiedzin w placówce, jak i rozmowy telefoniczne oraz urlopowania do domów, które odbywają się na wniosek rodzica do sądu (zał. nr 25) lub placówki (zał. nr 26), zgodnie z art. 113 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

Wnioski kierowane do placówki opiniowane są przez dyrektora lub opiekuna prawnego dziecka. Każdorazowe urlopowanie potwierdzone jest podpisaniem przez osobę urlopującą stosownej *karty urlopowej (zał. nr 27)* oraz *oświadczenia (zał. nr 28)*. Urlopowania nadzorowane są przez kadre placówki, która przeprowadza kontrole pobytu wychowanków w miejscu urlopowania, z których sporządzane są notatki (**zał. nr 29**). Ponadto placówka informuje odpowiedni ośrodek pomocy społecznej o urlopowaniu wychowanka i prosi o pisemną informację dotyczącą pobytu wychowanka w środowisku rodzinnym. Placówka prowadzi także *Rejestr kart urlopowych wychowanków RPOT (zał. nr 30)*.

Regularne, osobiste kontakty z rodzicami/osobami bliskimi (1 raz w miesiącu) utrzymuje 12 wychowanków. Natomiast stały kontakt telefonicznych z rodzicami, opiekunami prawnymi oraz osobami bliskimi dziecku utrzymuje 20 wychowanków. Dwunastu wychowanków nie ma żadnego kontaktu z rodzicami lub osobami bliskim. Jeden wychowanek utrzymuje sporadyczny kontakt z matką. Szczegółowy wykaz kontaktów zawiera zał. nr 1 cz. III niniejszego wystąpienia.

Kontakty z rodziną odnotowywane są w *Kartach realizacji pracy socjalnej z rodziną wychowanka* prowadzonych przez pracownika socjalnego (**zał. nr 31**), *Kartach pobytu (zał. nr 32)* oraz *Kartach odwiedzin wychowanka RPOT*, która zawiera: imię i nazwisko odwiedzanego wychowanka, dane osób odwiedzających, datę i godzinę odwiedzin, przebieg odwiedzin (np.: matka zabrała dziewczynki na spacer, rodzice przywieźli dziewczynkom słodycze), uwagi i obserwacje (np.: dziewczynki ze spotkania z matką były zadowolone, uśmiechnięte; wychowanek był zadowolony z wizyty mamy i opowiedział jak spędzili wolny czas).

Zatrudniony w placówce pracownik socjalny podejmuje szereg działań w zakresie współpracy z rodzicami biologicznymi w celu powrotu wychowanków do domów rodzinnych oraz utrzymywania przez nich kontaktów z osobami bliskim. Praca z rodzinami biologicznymi polega m.in.: na motywowaniu rodziców do utrzymywania kontaktów z dziećmi, pomoc i wspólne przygotowywanie wniosków do sądu o urlopowanie dzieci do domu rodzinnego, a także motywowania rodziców do podjęcia leczenia odwykowego, kontynuowania współpracy z asystentem rodziny. Ponadto pracownik socjalny współpracuje z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny tj.: PCPR, OPS-ami z terenu którego pochodzi dziecko, sądami i kuratorami sądowymi, policją w celu weryfikacji bieżącej sytuacji rodzinnej wychowanków oraz ustalając możliwość bezpiecznego pobytu dzieci na urlopowaniu. Powyższe czynności odnotowywane są na bieżąco w *Kartach realizacji pracy socjalnej z rodziną wychowanka*.

### **Okresowa ocena sytuacji dziecka.**

Zgodnie z art. 136 – 138 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2022 r., poz. 447 t.j.) w placówce opiekuńczo – wychowawczej winien działać zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, który dokonuje oceny dziecka w celu:

- ustalania aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka,
- analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną,
- modyfikowania planu pomocy dziecku,
- monitorowania procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie,
- oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb,
- oceny możliwości powrotu dziecka do rodziny lub umieszczenia go w rodzinnej pieczy zastępczej,
- informowania sądu o potrzebie umieszczenia dziecka w placówce działającej na podstawie przepisów o systemie oświaty, działalności leczniczej lub pomocy społecznej.

Zespół winien dokonywać okresowej oceny sytuacji dziecka w miarę potrzeb – nie rzadziej niż co pół roku, a w przypadku dziecka poniżej 3 lat nie rzadziej niż co trzy miesiące. Po dokonaniu okresowej oceny sytuacji dziecka, zespół powinien sformułować na piśmie wnioski dotyczące zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce i przesłać go do sądu.

W trakcie kontroli przeanalizowano dokumentację dotyczącą okresowej oceny sytuacji dzieci, z której wynika, że w placówce dokonywana jest w/w ocena przez zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka zgodnie z w/w przepisami prawa. W skład zespołu wchodzi: dyrektor placówki, wychowawca, pracownik socjalny, pedagog, psycholog i wychowawcy (**zał. nr 33**). Ponadto na spotkania zespołu zapraszani są: pracownicy socjalni z ośrodków pomocy społecznej, asystenci rodzin, rodzice, nauczyciele i wychowawcy ze szkół, do których uczęszczają dzieci.

Z informacji uzyskanych w trakcie kontroli wynika, że pierwsze posiedzenie zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka odbywa się w ciągu dwóch tygodni od przybycia dziecka do placówki. W roku 2021 odbyły się 63 posiedzenia zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji wychowanków, na których dokonano oceny dalszej zasadności pobytu wychowanków przebywających w placówce. Natomiast w roku bieżącym zespół zbierał się już 66 razy, w trakcie

spotkań omawiana była bieżąca sytuacja wychowanków i dokonywana była ocena zasadności dalszego pobytu dzieci w placówce.

Z każdej oceny sporządzane są protokoły, które zawierają następujące dane: imię, nazwisko i datę urodzenia dziecka, datę i godzinę posiedzenia zespołu, a także skład zespołu (**zał. nr 34**). Do protokołu dołączone są informacje zawierające ocenę funkcjonowania dziecka w placówce i poza nią sporządzone przez specjalistów zatrudnionych w placówce tj.: wychowawcę prowadzącego, pracownika socjalnego, psychologa, pedagoga, logopedę oraz pielęgniarkę (**zał. nr 35**). Informacje przedstawiają aktualną sytuację rodzinną i prawną dziecka, jego stan zdrowia i bieżące potrzeby w tym zakresie, omówiona zostaje modyfikacja planu pomocy dziecku, a także stosowane metody pracy z dzieckiem i rodziną, w tym udział wychowanka w zajęciach z psychologiem, pedagogiem czy logopedą. Powyższe informacje zawierają również wnioski do dalszej pracy z dzieckiem i rodziną w określonym obszarze. Osoby kontrolujące zwróciły uwagę, że w protokołach oraz dołączonych do nich załącznikach powtarzają się informacje o wychowanku i jego dotychczasowej sytuacji. Zdaniem kontrolujących należałoby skupić się na omówieniu aktualnych zmian i bieżącej sytuacji dziecka, a także na metodach pracy z dzieckiem i rodziną (nie wszystkie sporządzone informacje zawierają wnioski co do dalszej pracy z dzieckiem i rodziną). Na podstawie w/w informacji zespół podejmuje decyzję o zasadności dalszego pobytu wychowanka w placówce oraz formułuje wniosek co do dalszego pobytu wychowanka w pieczy zastępczej. Z analizy zapisów w protokołach wynika, że dalszy pobyt w placówce jest zasadny w przypadku wszystkich wychowanków z uwagi na brak możliwości powrotu dziecka do domu rodzinnego.

Po dokonaniu okresowej oceny sytuacji wychowanków i sporządzeniu wniosku co do zasadności dalszego pobytu dzieci w placówce jest on przesyłany do właściwego sądu, zgodnie z art. 138 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (**zał. nr 36**).

Zgodnie z art. 100 ust. 4a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Placówka składa do właściwego sądu rodzinnego wnioski o wszczęcie z urzędu postępowania o wydanie zarządzeń wobec wychowanka, który przebywa w placówce, celem zbadania warunków umożliwiających jego powrót do rodziny albo umieszczenia go w rodzinie przysposabiającej (**zał. nr 37**). W kontrolowanym okresie takie wnioski złożone zostały w stosunku do 7 wychowanków, z czego: w przypadku 4 wychowanków rodzic został pozbawiony

władzy rodzicielskiej, w przypadku 2 dzieci władza rodzicielska została ograniczona i w przypadku jednego wychowanka władza została zawieszona.

**Podsumowując stwierdzić należy, że zadanie dotyczące działań placówki na rzecz utrzymywania przez dzieci kontaktów z rodziną realizowane jest prawidłowo.**

**W placówce funkcjonuje zespół ds. okresowej oceny sytuacji dziecka oraz dokonywania oceny zasadności dalszego pobytu dzieci w placówce, zgodnie z przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.**

**Uwagi osób kontrolujących dotyczą: powielania informacji o wychowankach i ich dotychczasowej sytuacji w protokołach z posiedzenia w/w zespołu oraz dołączonych do nich załącznikach; nie wszystkie informacje sporządzane na potrzeby zespołu zawierają wnioski co do dalszej pracy z dzieckiem i rodziną.**

### **3. Zaspokajanie potrzeb dzieci i respektowanie ich praw.**

W trakcie czynności kontrolnych przeprowadzono oględziny placówki, z których sporządzono protokół (zał. nr 38). Zgodnie z § 18 rozporządzenia MPiPS z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. nr 292, poz. 1720), placówka zaspakaja potrzeby dzieci, poprzez zapewnienie im:

- **pokoje mieszkalnych** – wychowankowie w placówce mają do dyspozycji łącznie 8 pokoi, z czego 7 usytuowanych jest na pierwszym piętrze oraz 1 na drugim piętrze budynku. W pokojach zamieszkuje maksymalnie po pięciu wychowanków. Pokoje są przestronne, wyposażone w łóżka z pojemnikami na pościel, szafy do przechowywania odzieży i bielizny oraz rzeczy osobistych wychowanków, szafki, komody oraz stoliki lub pojedyncze biurka z krzesłami, telewizory. Ich powierzchnia oraz wyposażenie pozwala na swobodne użytkowanie. W trakcie kontroli w pokojach panował porządek, zostały estetycznie wyposażone i urządzone (firanki w oknach, rolety, koce na łóżkach, obudowy na kaloryferach). Odzież wierzchnią oraz obuwie wychowankowie przechowują w szatni na parterze budynku. Część wychowanków korzysta z szafek zamykanych na klucz/szyfr, w których mogą przechowywać wartościowe dla siebie rzeczy osobiste. W pozostałych pomieszczeniach placówki panował ogólny porządek, także na korytarzu oraz klatce schodowej. Osoby kontrolujące zwróciły uwagę na poręcz przy schodach, która pomimo spawania nie była stabilna. W budynku znajduje się winda umożliwiająca wjazd na piętra. Na piętrze, gdzie

usytuowane są pokoje wychowanków, znajduje się także pokój wychowawców, co ułatwia sprawowanie stałego nadzoru wychowawców i opiekunów nad wychowankami. Natomiast część administracyjna placówki znajduje się na parterze i nie narusza przestrzeni mieszkalnej wychowanków. Na korytarzach oraz sali nr 10 na parterze (sala wykorzystywana m.in. do odrabiania lekcji, czytania książek lub zajęć ze specjalistami) zainstalowano monitoring. Pokoje wychowanków nie są monitorowane.

- **łazienek z miejscem do prania i suszenia rzeczy osobistych i toalet, w ilości umożliwiającej korzystanie z nich w sposób zapewniający intymność i zgodność z zasadami higieny osobistej** – przy każdym pokoju znajduje się łazienka do użytku wychowanków, wyposażona zgodnie z przeznaczeniem w umywalkę, sedes, prysznic, barierki, lustra, regały na kosmetyki, kosze na śmieci, wieszaki na ręczniki. Poza jedną łazienką, okna zostały zabezpieczone w sposób zapewniający intymność. Jak ustalono, wychowankowie mają możliwość samodzielnie wykonać pranie ręczne swoich drobnych rzeczy (np. bielizna, skarpetki) oraz uczą się korzystać z pralki podczas zajęć terapeutycznych. Pranie większych ilości odzieży, bielizny lub pościeli wykonuje firma zewnętrzna.
- **miejsca do nauki** – w pokojach znajdują się pojedyncze biurka lub stoliki z krzesłami, gdzie wychowankowie mogą odrabiać prace domowe. Korzystają także z jadalni oraz sali nr 10 na parterze. Dodatkowy stolik wraz z krzesłami znajduje się również na korytarzu na piętrze budynku, przy którym także można się uczyć i wykonywać prace edukacyjne. W nauce oraz odrabianiu prac domowych pomagają dyżurujący wychowawcy i opiekunowie.
- **miejsca do przygotowywania posiłków, zapewniającego odpowiednie warunki do przechowywania i obróbki żywności** - w placówce znajduje się wyposażona kuchnia wraz z jadalnią. Zgodnie z *Regulaminem stołówki*, wychowankowie placówki korzystają wyłącznie z części jadalnianej, w obecności wychowawcy lub opiekuna. Na kuchnię mają wstęp tylko uprawnieni pracownicy. Miejscem, gdzie wychowankowie pod opieką kadry, mogą uczyć się gotowania i samodzielnego przygotowywania posiłków jest sala terapii gastronomicznej. Sala, poza sprzętem kuchennym (m.in. lodówka, kuchenka, mikrofalna, zmywarka, frytkownica, gofrownica, toster), wyposażona jest także w inny podstawowy sprzęt gospodarstwa domowego (np. pralka, deska do prasowania, maszyna do szycia), gdzie szczególnie najstarsi wychowankowi nabywają umiejętności niezbędnych w codziennym życiu.

- **wspólnej przestrzeni mieszkalnej, w której można spożywać posiłki, stanowiącej miejsce spotkań i wypoczynku** – wspólną przestrzeń, a jednocześnie miejsce spożywania posiłków stanowi jadalnia znajdująca się na parterze. Dodatkowo wychowankowie mogą korzystać z sal zajęć i terapii, które także znajdują się na parterze. W opinii osób kontrolujących należy odpowiednio zagospodarować dostępną przestrzeń nieszklaną, gdzie poza zajęciami wynikającymi z harmonogramu dnia oraz spożywaniem posiłków wychowankowie mogliby wspólnie spędzać czas. Na zewnątrz placówki znajduje się zagospodarowany i ogrodzony teren. Na drugim piętrze urządzono także siłownię, z której korzystają wychowankowie.
- **wyżywienia dostosowanego do potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia dziecka i dostępu przez całą dobę do podstawowych produktów żywnościowych oraz napojów** - placówka zapewnia wychowankom wyżywienie w formie 5 posiłków dziennie tj.: śniadanie, drugie śniadanie, obiad, podwieczorek i kolacja, z uwzględnieniem zaleceń żywieniowych wynikających z diet poszczególnych wychowanków. Zgodnie z informacjami zamieszczonym w załączniku nr 1 cz. IV pkt 1, dzienna stawka żywieniowa na jedno dziecko wynosi 22,00 zł, z czego kwota obiadu wynosi 8,50 zł, a kwota 13,50 zł przeznaczana jest na pozostałe posiłki. obiady dostarcza firma cateringowa, natomiast pozostałe posiłki przygotowywane są w placówce, a za zaopatrzenie w produkty spożywcze odpowiadają pracownicy kuchni. Zgodnie z regulaminem, kuchnia wydaje codziennie posiłki w określonych godzinach tj.: 7:00-8:00 śniadanie, 10.30-10.45 drugie śniadanie, 13:00-14:00 obiad, 15:30-15:45 podwieczorek, 18:00-18:30 kolacja. Tygodniowe jadłospisy dotyczące obiadów przygotowuje firma cateringowa, natomiast jadłospisy pozostałych posiłków opracowywane są przez pracownika placówki z kwalifikacjami dietetyka.

Z jadłospisów przeanalizowanych podczas kontroli za okres od 26.06.2022 r. do 30.10.2022 r. wynika, że posiłki są zróżnicowane. Obiad składa się z dwóch dań. Na drugie śniadanie dzieci otrzymują kanapki, owoce, jogurty, soki lub słodycze, które mogą ze sobą zabrać do szkoły. Zgodnie z informacjami pozyskanymi w trakcie rozmowy z pracownikami kuchni oraz pisemnym wyjaśnieniem p.o. Dyrektora, śniadanie i kolacje dzieci przygotowują sobie samodzielnie z otrzymanych porcji produktów, które wydają pracownicy kuchni. Dodatkowe posiłki dzieci mogą przygotować w sali terapii gastronomicznej lub podczas zajęć kulinarnych. W trakcie dnia, gdy wychowankowie są głodni, mają możliwość zjedzenia dodatkowego posiłku lub przekąski, które na ich prośbę przygotowuje pracownik kuchni. Zgodnie

z wyjaśnieniem na jadalni przez cały czas dostępne są napoje i owoce (zał. nr 39). W trakcie kontroli dokonano oględzin miejsc przechowania produktów spożywczych, jadalni oraz sali terapii gastronomicznej. Na stoliku w jadalni dostępnym dla wychowanków znajdowały się owoce, słodkie bułki oraz herbata. Pozostałe produkty przechowywane były w pomieszczeniach niedostępnych bezpośrednio dla wychowanków. Jak ustalono, placówka zobowiązana jest przestrzegać przepisów związanych z żywieniem zbiorowym. Osoby kontrolujące zaproponowały rozważenie możliwości zmiany sposobu żywienia tak, aby zwiększyć dostępność wychowankom do produktów spożywczych i miejsc przygotowywania posiłków, biorąc pod uwagę ich możliwości psychorozwojowe. Zadaniem pieczy zastępczej wynikającym z art. 33 pkt 2a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest przygotowanie dziecka do samodzielnego życia. Niewątpliwie jednym z jego aspektów jest samodzielne przygotowywanie posiłków.

Zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 1 i 9 cyt. rozporządzenia, dziecku umieszczonemu w placówce opiekuńczo-wychowawczej zapewnia się wyżywienie dostosowane do jego potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia oraz dostęp przez całą dobę do podstawowych produktów żywnościowych oraz napojów. Przepisy rozporządzenia nie narzucają formy realizacji tego obowiązku pozostawiając tę kwestię do decyzji podmiotu prowadzącego placówkę oraz dyrektora placówki.

- **dostępu do opieki zdrowotnej** - wychowankowie placówki mają zapewniony dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej w poradni dziecięcej NZOZ Maxmed w Kazimierzy Wielkiej, w nagłych sytuacjach korzystają z pomocy pogotowia ratunkowego. Z uwagi na zdiagnozowane choroby, schorzenia lub zaburzenia, 27 wychowanków pozostaje pod stałą opieką lekarzy specjalistów (m.in.: neurologa, psychiatry, diabetologa, otolaryngologa, gastrologa, kardiologa, okulisty, laryngologa, dermatologa, neurochirurga, endokrynologa, hematologa, ortodonta, stomatologa). Szczegółowe informacje w powyższym zakresie zawiera załącznik nr 1 cz. IV pkt 2. W okresie objętym kontrolą 1 wychowanka była hospitalizowana na oddziale psychiatrycznym. Spośród wychowanków 10 korzysta z okularów oraz 1 z aparatu słuchowego. Ponadto 26 wychowanków przyjmuje leki psychotropowe i uspokajające. Wychowankowie objęci leczeniem specjalistycznym przyjmują leki zgodnie z zaleceniami lekarskimi (m.in. leki na nadciśnienie, przeciwpadaczkowe, przeciwcukrzycowe, na tarczycę). Dokumentacja medyczna przechowywana jest w gabinecie medycznym. Dostęp do



pomieszczenia mają wyłącznie osoby upoważnione. Leki przechowywane są w zamykanych na klucz szafach. Dla każdego dziecka przyjmującego leki przygotowane są koszyczki z dawkami leków wg indywidualnych kart zaleceń lekarskich. Ponadto prowadzona jest *Karta podawania leków*, która zawiera datę, nazwę leku, dawkę, porę podania oraz podpis osoby wydającej. Karty prowadzone są indywidualnie dla każdego dziecka na dany miesiąc. Za realizację recept i zakup leków odpowiada pielęgniarka. Dodatkowo, wizyty u specjalistów oraz przeprowadzone badania, odnotowywane są w *Zeszytach wyjazdów konsultacyjnych*. Dla wszystkich wychowanków prowadzone są takżeteczki medyczne, które zawierają m.in. zeszyty/książeczki wizyt lekarskich, skierowania na badania, karty konsultacyjne, wyniki badań, zaświadczenia lekarskie, karty szczepień, karty informacyjne z leczenia szpitalnego. Informacje o stanie zdrowia zamieszczone są również w kartach pobytu wychowanków. Za właściwe zapewnienie opieki medycznej dzieciom odpowiadają wychowawcy, opiekunowie i pielęgniarka. W dokumentacji wychowanków znajdowały się stosowne upoważnienia i oświadczenia związane z wyrażeniem zgody przez rodziców/opiekunów prawnych na podejmowanie niezbędnych działań związanych z leczeniem i zapewnieniem właściwej pomocy medycznej oraz specjalistycznej dzieciom (zał. nr 40 i nr 41).

- **dostępu do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, a także terapeutycznych i rewalidacyjnych, o ile takie są wskazane dla dziecka a także dostępu do udziału w zajęciach pozalekcyjnych i rekreacyjno-sportowych** – wychowankowie na terenie placówki mają zorganizowane zajęcia specjalistyczne z terapeutami zajęciowymi, psychologiem, pedagogiem, fizjoterapeutą, logopedą, dogoterapeutą i hipoterapeutą. Wsparciem specjalistów w placówce obejmowane są wszystkie dzieci zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami. Ponadto 13 wychowanków uczęszczających do Zespołu Placówek Szkolno-Wychowawczo-Rewalidacyjnych w Cudzynowicach korzysta z dodatkowych zajęć terapeutycznych takich jak: zajęcia logopedyczne, terapia ruchowa, zajęcia psychologiczno-pedagogiczne, terapia behawioralna, zajęcia kompensacyjne i rewalidacyjne, terapia pedagogiczna, biofeedback, trening umiejętności społecznych, socjoterapia. W szkole podstawowej 5 wychowanków korzysta z terapii pedagogicznej, zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, zajęć z pedagogiem specjalnym oraz z zajęć rozwijających. Wychowankowie przebywający w MOS i MOW biorą udział w zajęciach socjoterapeutycznych, psychologicznych oraz w grupowym treningu zastępowania agresji.

W sytuacji konieczności zapewnienia wychowankom dodatkowego wsparcia placówka korzysta z pomocy specjalistów na zewnątrz np. seksuolog, socjoterapeuta.

Placówka umożliwia wychowankom także uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych i rekreacyjno - sportowych (np.: wyjścia na basen, zajęcia biblioteczne, zajęcia taneczne, wycieczki, wyjazdy sezonowe, gry i zabawy na powietrzu, przedstawienia, koncerty, rozgrywki sportowe, seanse filmowe, spacer, kręgielnia, jazda na rowerze, hulajnogach, rolkach, zajęcia z animatorem dziecięcym, spotkania okolicznościowe). Na ogrodzonym terenie zewnętrznym przy placówce znajduje się siłownia, plac zabaw, miejsce do gry w piłkę, altana z grillem, powstaje ogród sensoryczny. Zagospodarowanie przestrzeni na zewnątrz pozwala na zorganizowanie różnych form spędzania czasu wolnego wychowankom placówki. Wpisy w *Dzienniku zajęć* oraz fotorelacje z różnych wydarzeń potwierdzają, że kadra placówki organizuje dzieciom różne aktywności i formy spędzania czasu wolnego.

Ostatnie wakacje 15 wychowanków, którzy nie byli urlopowani do domu rodzinnego, spędziło na tygodniowej kolonii w Zakopanym. Dla dzieci pozostających w placówce, zarówno w okresie wakacji, jak i ferii zimowych, organizowane są dodatkowe atrakcje na terenie placówki oraz poza nią (np. wycieczki, zajęcia sportowe, lodowisko, kulig).

- **odzieży, obuwie, bielizny i innych przedmiotów osobistego użytku, stosownie do wieku i indywidualnych potrzeb, zabawek odpowiednich do wieku rozwojowego, środków higieny osobistej; a także podręczników, pomocy i przyborów szkolnych** - wszyscy wychowankowie posiadają odpowiednią ilość odzieży, bielizny i obuwia, adekwatną do wieku i potrzeb wychowanków, a także do pory roku. Z informacji uzyskanych w trakcie kontroli wynika, że w ubiegłym roku kalendarzowym placówka przeznaczyła na zakupy dla jednego wychowanka średnią kwotę 120,00 zł/mc. Wychowankowie dokonują zakupów odzieżowych wraz z wyznaczonym pracownikiem. Ponadto, placówka współpracuje z różnymi darczyńcami, którzy przekazują dla dzieci odzież, obuwie, zabawki, przybory szkolne i inne artykuły przemysłowe (zał. nr 42). Wychowankowie zaopatrzeni są w środki higieny osobistej stosownie do wieku i potrzeb, tj.: pastę do zębów, szampon, mydło, patyczki kosmetyczne, żel pod prysznic, maszynki do golenia, kremy, pomadki ochronne, podpaski i inne w zależności od indywidualnych potrzeb podopiecznych. Środki higieniczne dostarczane są przez hurtownię i przekazywane wychowankom zgodnie ze zgłoszonymi potrzebami. Wszyscy wychowankowie zostali także zaopatrzeni w komplety podręczników i przyborów szkolnych.

Mają również dostęp do zabawek i pomocy edukacyjnych, które pochodzą od darczyńców lub są przekazywane dzieciom przez placówkę w formie prezentów okazjonalnych np. z okazji Mikołaja, na urodziny. Dla każdego wychowanka placówki prowadzona jest dokumentacja potwierdzająca zakup oraz przekazanie odzieży i niezbędnych artykułów (tj. faktury, karty odzieżowe, listy wydanych przyborów szkolnych lub higienicznych).

- **kwoty pieniężnej do własnego dysponowania dla dzieci od 5 roku życia, nie niższej niż 1% i nie wyższej niż 8% kwoty o której mowa w art. 80 ust. 1 pkt. 2 ustawy, ustalanej co miesiąc przez dyrektora placówki** - kieszonkowe przyznawane jest zgodnie z *Regulaminem Otrzymywania Kieszonkowego w Regionalnej Placówce Opiekuńczo - Terapeutycznej*, który został wprowadzony Zarządzeniem Dyrektora RPOT nr 23/2029 z dn. 12 grudnia 2019 r. Z dokumentem zostali zapoznani wszyscy wychowankowie, co potwierdza załączona lista z podpisami (**zał. nr 22**). Na dzień kontroli, zgodnie z regulaminem minimalna kwota kieszonkowego wynosiła 14 zł, natomiast maksymalna 80 zł. Jak wskazano w dokumencie, kieszonkowe otrzymują wszyscy wychowankowie z wyłączeniem dzieci poniżej 5 r.ż, co jest zgodne z rozporządzeniem oraz przebywający w placówce mniej niż miesiąc. W opinii osób kontrolujących kieszonkowe powinno być wypłacane dla każdego wychowanka powyżej 5 r.ż., proporcjonalnie do dni pobytu w miesiącu, w którym został przyjęty do placówki. Wskazano również, że wysokość przyznawanego kieszonkowego uzależniona jest m.in. od: wieku dziecka, nie doprecyzowano jednak jakiemu wiekowi odpowiada konkretna kwota. Za wzorową postawę wychowankowie są nagradzani zwiększeniem kwoty kieszonkowego, natomiast za naganną obniżeniem do kwoty wyjściowej. Regulamin określa tylko kwoty podwyższeń związanych z frekwencją i nauką szkolną. Pozostałe kwoty dotyczące potrażeń lub podwyższeń za konkretne zachowanie nie są ujęte w dokumencie. Zachowania te odnotowywane są w listach plusów i minusów, które są uwzględniane podczas określania ostatecznej kwoty kieszonkowego do wypłaty w danym miesiącu (np. podwyższenie o 3 zł za mycie korytarza, 10 zł za układanie ubrań, pomaganie innym, grzeczne zachowanie w sklepie; obniżenie o 10 zł za przeklinanie, nieodrabianie lekcji, palenie papierosów). Wychowankowie potwierdzają odbiór kieszonkowego na odpowiedniej liście, a w przypadku nieobecności lub dzieci niepiśmiennych robią to dyżurujący pracownicy. Kieszonkowe przechowywane jest u wychowawców w indywidualnych kopertach, część najbardziej samodzielnych wychowanków przechowuje kieszonkowe u siebie. Z analizy list wypłat kieszonkowego za

miesiące od kwietnia do października 2022 r. wynika, że kwoty wypłacanego kieszonkowego były zgodne z regulaminem tj.: od 14 zł do 80 zł, poza przypadkiem jednego wychowanka, któremu w miesiącu wrześniu br. wypłacono kieszonkowe w kwocie 10 zł, co narusza przepisy prawa oraz zapisy regulaminu (**zał. nr 43**). Ponadto, zgodnie z publikowanymi obwieszczeniami Ministra Rodziny i Polityki Społecznej zmianie ulegają wysokości kwot świadczeń, o których mowa w art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, co należy uwzględnić podczas określenia minimalnych i maksymalnych kwot wypłacania kieszonkowego. Ostatnie zmiany opublikowane zostały w Monitorze Polskim z dnia 13 marca 2022 r. poz. 292 i obowiązują od dnia 1 czerwca 2022 r.

- **dostępu do nauki, w tym również w szkołach usytuowanych poza miejscowością, w której znajduje się placówka oraz w systemie nauczania indywidualnego, a także pomocy w nauce, w szczególności przy odrabianiu zadań domowych** - zgodnie z informacjami zawartymi w załączniku nr 1 cz. IV pkt 4 wychowankowie placówki uczą się w następujących szkołach:

- 12 wychowanków w Szkole Podstawowej Specjalnej w Zespole Placówek Szkolno-Wychowawczo – Rewalidacyjnych w Cudzynowicach,
  - 1 wychowanek w Branżowej Szkole I stopnia w Zespole Placówek Szkolno - Wychowawczo – Rewalidacyjnych w Cudzynowicach,
  - 9 wychowanków w Samorządowej Szkole Podstawowej w Kazimierzy Wielkiej,
  - 3 wychowanków w Szkole Podstawowej w MOS w Ostrowcu Św. i Solcu nad Wisłą,
  - 1 wychowanek w Szkole Branżowej I stopnia w MOS w Solcu nad Wisłą,
  - 1 wychowanek w Szkole Podstawowej w MOW w Wielkich Drogach,
  - 1 wychowanka w Liceum Ogólnokształcącym w Kazimierzy Wielkiej,
  - 1 wychowanka w Branżowej Szkole Specjalnej I stopnia dla Nieśłyszących w SOSW w Krakowie,
  - 1 wychowanka w Niepublicznym Technikum Centrum Edukacji Ustawicznej w Skalbmierzu.
- Spośród wszystkich wychowanków: 22 posiada orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, 3 wychowanków objętych jest nauczaniem indywidualnym, 1 wychowanek posiada orzeczenie o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka oraz 1 wychowanka orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno - wychowawczych.

- **pokrycia kosztów przejazdu do i z miejsca uzasadnionego pobytu poza placówką oraz**

opłaty za pobyt w bursie lub internatach jeżeli dziecko uczy się poza miejscowością, w której znajduje się placówka - placówka pokrywa wszelkie koszty związane z przejazdami wychowanków do lekarzy specjalistów, poradni, przychodni i szpitali oraz miejsc pobytu poza placówką w związku z nauką tj. MOS, MOW, SOSW. Ponadto zgodnie z przepisami prawa, placówka pokrywa koszty pobytu - wyżywienia: 4 wychowanków przebywających w MOS-ach w Solcu nad Wisłą i Ostrowcu Świętokrzyskim, 1 wychowanka przebywającego w MOW w Wielkich Drogach oraz 1 wychowanka w SOSW w Krakowie. Również ponosi odpłatność za wyżywienie dla 13 dzieci uczęszczających do Zespołu Placówek Szkolno- Wychowawczo-Rewalidacyjnych w Cudzynowicach. Szczegółowe dane dotyczące średnich miesięcznych kosztów ponoszonych przez Placówkę zawiera zał. nr 1 cz. IV pkt 5.

▪ **respektowania praw dziecka** - z informacji uzyskanych podczas kontroli wynika, że zapisy regulujące prawa i obowiązki wychowanków zostały określone w *Regulaminie Wychowanków Regionalnej Placówki Opiekuńczo – Terapeutycznej w Kazimierzy Wielkiej*. Wychowankowie są informowani o swoich prawach na zebraniach samorządu wychowanków. Zgodnie z Regulaminem, do zadań samorządu należy m.in. promowanie wiedzy na temat praw wychowanków i czuwanie nad ich przestrzeganiem. Prawa te są także systematycznie przypominane, jak również wywieszane na tablicach informacyjnych w ogólnodostępnych miejscach.

Regionalna Placówka Opiekuńczo - Terapeutyczna realizując swoje zadania współpracuje z różnymi instytucjami w szczególności z: powiatowymi centrami pomocy rodzinie, ośrodkami pomocy społecznej, ośrodkiem adopcyjnym, ośrodkami zdrowia, policją, sądami, kuratorami, placówkami oświatowymi, do których uczęszczają wychowankowie, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, organizacjami pozarządowymi oraz przedstawicielami innych instytucji pracującymi na rzecz rodzin i dzieci.

Wśród trudności, z którymi Placówka boryka się na co dzień wskazano m.in. problemy opiekuńczo-wychowawcze wynikające ze stanu zdrowia dzieci, związane z okresem dojrzewania wychowanków oraz wynikające z konieczności opuszczenia placówki i usamodzielnienia się. Problemem jest także małe zrozumienie społeczne i wiedza nt. dzieci niepełnosprawnych, mała dostępność do lekarzy specjalistów oraz trudności we współpracy z sądem w zakresie spraw dzieci.

Podsumowując, stwierdzić należy, że zadanie dotyczące zaspakajania potrzeb wychowanków i respektowania ich praw realizowane jest prawidłowo z uchybieniami. Uchybienia dotyczą:

- zapisu w *Regulaminie Otrzymywania Kieszonkowego w RPOT*, który określa, że kieszonkowego nie otrzymują dzieci przebywające w placówce mniej niż miesiąc oraz wypłaty kieszonkowego w mc-u wrześniu br. jednemu wychowankowi w kwocie 10 zł, co jest niezgodne z przepisami prawa oraz zapisami regulaminu;
- braku precyzyjnych zapisów w *Regulaminie* dotyczących uzależnienia kwoty kieszonkowego od wieku oraz braku określenia kwot związanych z obniżeniem lub podwyższeniem kieszonkowego za konkretne zachowania poza nauką i frekwencją szkolną.

Ponadto uwagi osób kontrolujących dotyczą niestabilnego zabezpieczenia barierki na klatce schodowej, niezabezpieczenia okna w jednej z łazienek w celu zapewnienia intymności podczas korzystania z niej, braku odpowiedniego zagospodarowania wspólnej przestrzeni mieszkalnej, gdzie poza zajęciami wynikającymi z harmonogramu dnia oraz spożywaniem posiłków wychowankowie mogliby wspólnie spędzać czas; ograniczonych możliwości bezpośredniego korzystania przez wychowanków z miejsc przechowywania i przygotowywania posiłków.

#### 4. Przestrzeganie przepisów określających zasady działania placówki.

Regionalna Placówka Opiekuńczo Terapeutyczna zgodnie z rozporządzeniem MPiPS z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, dla każdego wychowanka prowadzi następującą dokumentację: ewidencję, akta osobowe wychowanków, diagnozę psychofizyczną dziecka, plan pomocy dziecku, karta pobytu dziecka, arkusz badań i obserwacji pedagogicznych oraz kartę udziału w zajęciach specjalistycznych.

W trakcie kontroli przeanalizowano dokumentację dotyczącą organizacji pracy w placówce oraz indywidualną 7 wychowanków w niej przebywających.

**Ewidencja** - w placówce prowadzona jest na bieżąco ewidencja wychowanków, która zawiera wszystkie niezbędne elementy określone w § 17 ust. 5 w/w rozporządzenia.

**Akta osobowe wychowanków** - akta prowadzone są zgodnie z § 8 ust. 1 pkt 1-5 w/w rozporządzenia i zawierają następującą dokumentację: postanowienie sądu o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej, skierowanie do placówki, potwierdzenie zameldowania, akt urodzenia,

dokumentacja dotycząca współpracy z sądem, w tym zgody na urlopowania,; orzeczenia i opinie z poradni i szkół, świadectwa szkolne, dokumentacja medyczna, w tym: upoważnienia rodzica/opiekuna dot. leczenia dziecka, wyniki badań, karty odzieżowe, zdjęcia, pamiątki i dyplomy. W trakcie analizy w/w dokumentów stwierdzono, że skierowania do placówki wydane przez PCPR w Kazimierzy Wielkiej na czworo wychowanków, w tym na trzysobowe rodzeństwo zostały sporządzone błędnie, dotyczy skierowań:

- Nr 1/RPOT/2022 z dnia 27.07.2022r. znak: PCPR.1.5001.RPOT.1.2022.NS;
- Nr 2/RPOT/2022 z dnia 28.07.2022r. znak: PCPR.1.5001.RPOT.2.2022.NS;
- Nr 3/RPOT/2022 z dnia 28.07.2022r. znak: PCPR.1.5001.RPOT.3.2022.NS;
- Nr 4/RPOT/2022 z dnia 28.07.2022r. znak: PCPR.1.5001.RPOT.4.2022.NS.

W dokumentach wpisano błędnie okres obowiązywania skierowania tj. od dnia umieszczenia dziecka w placówce do przedednia osiągnięcia przez wychowanka pełnoletności (**zał. nr 44**).

Art. 112 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (t.j. Dz.U.2022.0.1360) wskazuje, w jaki sposób powinno się obliczać wiek. Zgodnie z jego treścią, *osoby fizyczne kończą osiemnasty rok życia wraz z początkiem dnia odpowiadającego dniowi narodzin, bez znaczenia pozostaje godzina*. Zatem w/w skierowania zawierają błędnie określony okres ich obowiązywania. W związku z powyższym należy zwrócić się do PCPR w Kazimierzy Wielkiej o wydanie nowych skierowań.

**Diagnoza psychofizyczna dziecka** – każde dziecko posiada opracowaną diagnozę psychofizyczną, sporządzoną przez pedagoga zatrudnionego w placówce (**zał. nr 45**). Z analizy dokumentów wynika, iż zostały one sporządzone zgodnie z §14 cyt. rozporządzenia i zawierają wszystkie wymagane zapisy. Diagnoza została podzielona na 2 części:

cz. I – informacje dotyczące rozwoju dziecka, w tym: mocne strony dziecka, potrzeby dziecka w zakresie: opiekuńczym, rozwojowym, emocjonalnym, społecznym; przyczyny kryzysu w rodzinie i jego wpływ na rozwój dziecka, relacje dziecka z jego najbliższym otoczeniem oraz osobami ważnymi dla dziecka, a także analizę rozwoju dziecka, w tym: rozwój intelektualny, społeczno – emocjonalny i fizyczny.

cz. II – wskazania do dalszych działań podejmowanych w stosunku do dziecka, w tym: wskazania do:

- dalszej pracy pedagogicznej z dzieckiem, np.: dostosowanie tempa pracy do możliwości chłopca, rozwijanie procesów poznawczych tj.: myślenia, uwagi, pamięci i spostrzegania;

ciągła praca nad nabywaniem umiejętności szkolnych: czytania, pisanie, liczenia; rozwijanie myślenia przyczynowo – skutkowego, nabywanie umiejętności współpracy w grupie;

- programu terapeutycznego, np.: uczenie społecznie akceptowalnych sposobów wyrażania emocji i potrzeb, nauka umiejętności kontrolowania emocji, stosowanie pozytywnych wzmocnień poprzez okazywanie ciepła, życzliwości i wyrozumiałości; opieka psychologiczna, logopedyczna i pedagogiczna;
- pracy z rodziną poprzez zachęcanie najbliższej rodziny do kontaktu z dzieckiem oraz stwarzanie warunków do spotkań z rodziną;
- przygotowania dziecka do usamodzielnienia poprzez: rozwój umiejętności komunikacyjnych, eliminowanie zachowań niepożądanych, rozwijanie umiejętności gospodarowania kieszonkowym, wdrażanie do utrzymania porządku w swoim otoczeniu, rozwijanie wiedzy dotyczącej zasad moralnych i społecznych; nauka komunikowania się w sposób akceptowalny społecznie, wdrażanie do poszanowania własności osobistej, wspólnej i cudzej.

Zgodnie z rozporządzeniem diagnozy sporządza się niezwłocznie po przyjęciu dziecka do placówki opiekuńczo – wychowawczej. Z przeanalizowanych podczas kontroli diagnoz wynika, że były one opracowywane do miesiąca czasu od dnia przyjęcia dziecka do placówki.

**Plan pomocy dziecku** – w trakcie kontroli przeanalizowano wybrane plany pomocy dziecku. Plany opracowywane są na pół roku przez wychowawcę kierującego procesem wychowawczym dziecka we współpracy z pedagogiem, psychologiem, pracownikiem socjalnym, pielęgniarką oraz pozostałymi wychowawcami. Plany podpisane są przez wychowanka i zatwierdzone przez dyrektora placówki. Dokumenty zawierają: dane osobowe dziecka (imię i nazwisko wychowanka, datę i miejsce urodzenia, miejsce zamieszkania, datę i podstawę umieszczenia w RPOT), informacje o rodzicach biologicznych dziecka i innych osobach bliskich dziecku, powód umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej oraz możliwości powrotu dziecka do rodziny biologicznej lub innej formy opieki, stan zdrowia dziecka, aktualna sytuacja szkolna, sytuacja dochodowa dziecka, program terapeutyczny (rewalidacja, inne terapie) (zał. nr 46). Zgodnie z w/w rozporządzeniem w planach określony został cel główny pracy z dzieckiem, np.: powrót do rodziny biologicznej lub przygotowanie dziecka do usamodzielnienia. W planach określone zostały również cele długoterminowe (np.: zapewnienie dziecku nauczania szkolnego poprzez



systematyczne nabywanie nowych wiadomości i umiejętności, rozwijanie mocnych stron chłopca oraz jego zainteresowań), przy których nie ma odniesienia w jaki sposób mają zostać osiągnięte. Ponadto wyznaczono cele krótkoterminowe (np. zaspokajanie potrzeb zdrowotnych dziecka, opiekuńczych, emocjonalnych, bytowych rozwojowych, zaspokajanie potrzeb dziecka w sferze więzi z rodziną), przy których określono działania i metody realizacji celów (wizyty zgodnie z potrzebami, wpajanie dobrych nawyków żywieniowych, zaopatrywanie w obuwie, odzież i środki czystości, podtrzymywanie więzi emocjonalnych z bliskimi osobami, rozwijanie zainteresowań), termin realizacji (według potrzeb lub na bieżąco) i osobę odpowiedzialną (wychowawcy, opiekunowie, pielęgniarka, pedagog, pracownik socjalny, psycholog).

Plany modyfikowane są co sześć miesięcy w formie *Karty modyfikacyjnej Nr ... do planu pomocy dziecku (zał. nr 47)*. Dokument podpisany jest tylko przez wychowawcę. W większości kart cele nie wymagają modyfikacji, natomiast zawierają dodatkowe działania szczegółowe wymagające modyfikacji, których brak w planie pomocy. W ocenie osób kontrolujących z wpisów zawartych w kartach modyfikacyjnych nie wynika jednoznaczna ocena realizacji zaplanowanych celów i osiągniętych efektów. *Karty modyfikacyjne* nie zawierają podsumowania lub oceny realizacji celów i działań założonych w planie. Wobec tego zasadne jest przeanalizowanie sposobu prowadzenia powyższej dokumentacji z uwzględnieniem zawartych uwag.

Ponadto zwrócono uwagę na zapis w karcie odnoszący się do zasadności pobytu dziecka w placówce formułowany przez wychowawcę dokonującego modyfikacji planu. Zgodnie z zapisami ustawy (art. 136) to zespół dokonuje oceny dziecka w celu m.in. modyfikacji planu pomocy dziecku oraz analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną. Zatem podsumowanie i ocena zrealizowanych celów również powinny być spójne z ustaleniami zespołu. **Karta pobytu dziecka** – karta pobytu dziecka prowadzona jest dla każdego wychowanka i zawiera wszystkie obszary, o których mowa w § 17 ust. 4 pkt 2 w/w rozporządzenia (zał. nr 48). W trakcie kontroli przeanalizowano karty wybranych wychowanków stwierdzając, że prowadzone i uzupełniane są co miesiąc, a wpisy w nich zawarte w większości odzwierciedlają aktualną sytuację wychowanka w placówce. W przypadku niektórych kart w obszarze *informacje o szczególnych potrzebach dziecka i znaczących dla dziecka wydarzeniach* zwrócono uwagę, że dokonywany był wpis „na bieżąco, odzież i obuwie” (zał. nr 49). W opinii osób kontrolujących taki wpis jest niedostateczny i nieadekwatny do opisywanego obszaru, w którym należy wpisać specjalne, wyróżniające się i ważne dla dziecka potrzeby i wydarzenia, np. udział w wycieczce,

urodziny, święta, udział w uroczystościach szkolnych itp. Ponadto zwrócono uwagę na powielanie w niektórych kartach tych samych informacji w danym obszarze przez kolejne miesiące, np.: obszar *funkcjonowanie społeczne dziecka w placówce i poza nią (z uwzględnieniem samodzielnego opuszczenia placówki)* – wpis w karcie: *marzec – Ola nie opuszcza placówki bez wiedzy wychowawcy, za zgodą wychowawcy może samodzielnie opuszczać teren m.in. sklepu; kwiecień – Ola opuszcza placówkę tylko za zgodą wychowawcy, opiekuna, np. do sklepu; Ola jest miła, sympatyczna; maj - Ola opuszcza placówkę tylko za zgodą wychowawcy, opiekuna, np. do sklepu; Ola jest miła, sympatyczna.*

Mając na uwadze powyższe należy dostosować zapisy w kartach pobytu zgodnie z w/w uwagami.

**Arkusze badań i obserwacji psychologicznych oraz pedagogicznych** - zgodnie z § 17 ust. 4 w/w rozporządzenia dla każdego dziecka w placówce prowadzi się arkusze badań i obserwacji psychologicznych oraz pedagogicznych. Placówka na dzień kontroli zatrudniała dwóch psychologów, którzy dla wychowanków prowadzą *Arkusze badań i obserwacji psychologicznej dziecka (zał. nr 50 i nr 51)*. Do sierpnia br. funkcję pedagoga pełniła obecna Dyrektor placówki. Jako pedagog prowadziła *Arkusze badań i obserwacji pedagogicznych dziecka (zał. nr 52)*. Arkusze specjalistów zawierają: datę, cel obserwacji/opis zachowania dziecka, podjęte działania i ocenę efektywności. Z analizy dokumentacji w kontrolowanym okresie wynika, że wpisy w arkuszach dokonywane były systematycznie, a podejmowane przez psychologów i pedagoga działania odnosiły się do bieżącej sytuacji i potrzeb danego dziecka. Pedagog dodatkowo prowadził *Zeszyt dotyczący kontaktów z instytucjami/osobami w sprawie dzieci* (np. z opiekunami w internacie, pracownikami szkoły, terapeutami, kuratorami, dzielnicowym, przedstawicielami PCPR-u lub OPS-u).

W trakcie kontroli przekazano Dyrektor placówki uwagi dotyczące rozważenia możliwości zatrudnienia pedagoga lub zmiany zakresu czynności pracownika spełniającego ustawowe wymagania do pracy na tym stanowisku, w celu kontynuowania pracy pedagogicznej z wychowankami oraz prowadzenia stosowanej dokumentację, o której mowa w przepisach prawa.

**Karty udziału w zajęciach specjalistycznych prowadzonych przez psychologa, pedagoga lub osobę prowadzącą terapię, z opisem ich przebiegu, o ile dziecko tego wymaga** – każdy ze specjalistów zatrudnionych lub współpracujących z placówką zgodnie z § 17 ust. 3 rozporządzenia prowadzi w/w dokumenty. W trakcie kontroli analizie poddano *Karty udziału w zajęciach specjalistycznych* prowadzonych przez psychologów (zał. nr 53), pedagoga (zał. nr 54), terapeutów

zajęciowych (zał. nr 55), fizjoterapeuty (zał. nr 56), dogoterapeutę (zał. nr 57) i logopedę (zał. nr 58). Dokumentacja specjalistów prowadzona jest w sposób systematyczny. Stwierdzono, że w większości kart (poza kartami prowadzonymi przez jednego z terapeutów zajęciowych i dogoterapeuty), dokumenty nie zawierają adnotacji w rubryce: *uwagi dotyczące realizacji i efektów pracy*. Z analizy dokumentacji wynika, że zajęcia specjalistyczne prowadzone na terenie placówki są odpowiednio dobrane do zdiagnozowanych potrzeb dzieci.

Uzupełnieniem dokumentacji prowadzonej przez specjalistów są m.in. diagnozy (np. logopedyczna, psychofizyczna), indywidualne programy terapeutyczne (np. z zakresu rehabilitacji ruchowej, logopedii), indywidualne programy zajęć i opinie (np. psychologiczne), informacje sporządzane na okoliczność okresowej oceny sytuacji dziecka.

Podsumowując stwierdzić należy, że w placówce prowadzona jest dokumentacja, o której mowa w przepisach prawa. Uwagi osób kontrolujących dotyczą: błędnie wydanych czterech skierowań do placówki oraz prowadzenia *kart modyfikacyjnych* sporządzonych do *planów pomocy dziecku*, a także *kart pobytu*. W ocenie osób kontrolujących z wpisów zawartych w kartach modyfikacyjnych nie wynika jednoznaczna ocena realizacji zaplanowanych celów i osiągniętych efektów. *Karty modyfikacyjne* nie zawierają podsumowania lub oceny realizacji celów i działań założonych w planie. Natomiast wpisy w *karatach pobytu* w obszarze *informacje o szczególnych potrzebach dziecka i znaczących dla dziecka wydarzeniach* są niedostateczne i nieadekwatne do opisywanego obszaru. Ponadto zwrócono uwagę na powielanie w niektórych kartach tych samych informacji w danym obszarze przez kolejne miesiące.

Zajęcia specjalistyczne dla wychowanków również są dokumentowane w formach określonych przepisami prawa. Uwagi w powyższym zakresie dotyczą: braku w części *Kart udziału w zajęciach specjalistycznych* adnotacji w rubryce: *uwagi dotyczące realizacji i efektów pracy*. Zasadne jest także rozważenie możliwości zatrudnienia w placówce pedagoga w związku ze zmianami kadrowymi.

Ustaleń dokonano w oparciu o:

- rozmowę z p.o. Dyrektora oraz pracownikami placówki,
- analizę dokumentacji dotyczącej funkcjonowania placówki oraz indywidualnej wychowanków,

- załącznika do kontroli, który stanowi integralną część wystąpienia pokontrolnego, na podstawie którego dokonano ustaleń,
- oględzin i wizji lokalnej pomieszczeń placówki.

**Mając na uwadze powyższe wydaje się następujące zalecenia:**

1. Zobligować jednego wychowawcę do uzupełnienia wymaganego na tym stanowisku wykształcenia, zgodnego z art. 98 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
2. W przypadku drugiego wychowawcy, który jest w trakcie nabywania kwalifikacji dostarczyć niezwłocznie po zakończeniu edukacji zaświadczenie o uzyskaniu wymaganego wykształcenia.
3. Dostosować zatrudnienie osób na stanowiskach opiekun/opiekunka do stanowisk, o których mowa w art. 98 ustawy, zgodnie z ich wykształceniem.
4. Do pracy z dziećmi zatrudniać wyłącznie osoby posiadające wymagane kwalifikacje na stanowiskach wymienionych w art. 98 ustawy.
5. Zmodyfikować umowy zlecenia poprzez uszczegółowienie zadań oraz wskazanie dni tygodnia i godzin, w których świadczona będzie praca.
6. Zmodyfikować zakresy czynności wychowawców i opiekunów zgodnie ze wskazówkami zawartymi w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym.
7. W *Zeszytach wyjść wychowanków* zawierać informację dotyczącą miejsca, do którego udaje się wychowanek.
8. Zmodyfikować zapisy *Regulaminu otrzymywania kieszonkowego* poprzez uwzględnienie w nim kar, które nie będą naruszać praw dzieci i będą zgodne z kompetencjami Placówki.
9. Wzmocnić sposób montażu barierki na klatce schodowej w celu zwiększenia bezpieczeństwa wychowanków.
10. Zabezpieczyć okno w jednej z łazienek, tak aby korzystanie z pomieszczenia zapewniało wychowankom intymność, zgodnie z § 18 ust.3 pkt 2 rozporządzenia MPiPS z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.
11. Podjąć działania zmierzające do zwiększenia wychowankom dostępności do produktów spożywczych i miejsc przygotowywania posiłków.

12. Kieszonkowe wypłacać każdemu wychowankowie placówki zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia MPiPS z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.
13. Wyrównać jednemu z wychowanków różnicę najniższego kieszonkowego wypłaconego za miesiąc wrzesień br. zgodnie z zapisami *Regulaminu Otrzymywania Kieszonkowego w RPOT* oraz przepisami prawa.
14. Zmodyfikować i doprecyzować zapisy w *Regulaminie Otrzymywania Kieszonkowego w RPOT* zgodnie z uwagami zamieszczonymi w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym dotyczące zasad przyznawania i obniżania kieszonkowego.
15. Dostosować *Karty modyfikacyjne do planu pomocy oraz Karty pobytu* zgodnie z uwagami zawartymi w wystąpieniu pokontrolnym.
16. Wystąpić do PCPR w Kazimierzy Wielkiej o sprostowanie skierowań do placówki, o których mowa w niniejszym wystąpieniu.
17. W *Kartach udziału w zajęciach specjalistycznych* zawierać adnotacje w rubryce: *uwagi dotyczące realizacji i efektów pracy*.
18. Rozważyć możliwość zatrudnienia w placówce pedagoga w związku ze zmianami kadrowymi.

### Pouczenie

Zgodnie z art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2022 poz. 447 t.j.) kontrolowana jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia. Wojewoda, w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń przedstawi stanowisko w sprawie ich uwzględnienia. W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń przez wojewodę kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska wojewody, do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń. W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez wojewodę, kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska wojewody, do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 197 e i 197 f ustawy o której mowa, w przypadku niepodjęcia lub niewykonania czynności wynikających z zaleceń pokontrolnych, mających na celu ograniczenie lub likwidację stwierdzonych istotnych uchybień lub nieprawidłowości w funkcjonowaniu placówki opiekuńczo-wychowawczej, wojewoda może orzec o czasowym lub stałym cofnięciu zezwolenia na prowadzenie tej placówki.

Jeżeli w wyniku przeprowadzonej kontroli zostaną ujawnione rażące zaniedbania lub zaniechania realizacji obowiązków ustawowych, wojewoda może wezwać jednostkę samorządu terytorialnego do wyznaczenia wykonawcy zastępczego, w terminie nie dłuższym niż 2 miesiące od dnia otrzymania wezwania.

W przypadku niewyznaczenia przez jednostkę samorządu terytorialnego wykonawcę zastępczego w terminie, o którym mowa, wojewoda może wystąpić do sądu administracyjnego ze skargą na bezczynność organu jednostki samorządu terytorialnego.

Zgodnie z art. 198 ustawy - kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 10 000 zł.

Anne Knap - Powiódka

Anna Komitowa

Katarzyna Arudowicz

podpisy inspektorów

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI  
Zbigniew Kontusz  
Wojewoda Świętokrzyski

ZASTĘPCA DYREKTORA  
Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia

Mariusz Pasek